

AbvaKabo voor het blok

Menig ambtenaar en trendvolger ging met een slecht humeur aan het werk, die gedenkwaardige donderdag 22 mei 1986. Het kiezersvolk had kabinet Lubbers II in het zadel geholpen. Weer vier jaren van bezuinigingen over de ruggen van de overheidswerknemers en uitkeringsgerechtigden. Weer vier jaren van tweestellen tegen verslechtingen, en de verdeel-en-heers politiek vanuit Den Haag. Ellende, en waarschijnlijk een hernieuwde confrontatie zoals we die met de akties in november/december 1983 hebben meegemaakt.

Aan de AbvaKabo had het niet gelegen. Honderden kaderleden waren gedurende de verkiezingscampagnes de boer op gegaan om duidelijk te maken wat Lubbers en kornuiten de afgelopen vier jaren hadden aangericht. Kosten noch moeite waren gespaard om via forums, advertenties, geluidswagens, propaganda en voorlichting op bedrijven en instellingen, duidelijk te maken dat dit kabinet afgestemd moest worden. Net als bij de akties in 1983 kreeg ook deze activiteit een domper door de gebrekkige solidariteit in FNV-verband. De CAO-akties te zelfder tijd werden niet geheel op elkaar afgestemd, en begin mei sloot Hans Pont - tot grote woede van de AbvaKabo - een Centraal Akkoord met onder meer hetzelfde kabinet, waarvan zijn achterban net duidelijk aan het maken was dat we er vanaf moesten.

ACHTERSTAND INLOPEN

De AbvaKabo was de onderhandelingen rond het arbeidsvoorwaardenbeleid (AVB) 1986 ingegaan met als voornaamste eis: tenminste gelijke koopkrachtontwikkeling als de werknemers in de marktsector. Door de onderhandelingen wat te rekken, werd gestreefd naar een samenoptrekken met de andere bonden, die kort voor de verkiezingen in de ring zouden gaan met de werkgevers over de vaststelling van nieuwe CAO's. Door het overlijden van minister Rietkerk werden de onderhandelingen procedureel over de verkiezingen heen getild. Tegelijkertijd hadden vele kaderleden en het bondsbestuur het ook druk met het vierjaarlijkse kongres. Na felle discussies werden de AVB-eisen daar aangescherpt. Met de arbeidstijdverkorting (ATV) waren voor wat betreft het uitblijven van herbezetting zulke slechte ervaringen opgedaan, dat hier nu meer voorwaarden aan worden verbonden.

Zoals afspraken over controle op de herbezetting, en overfinanciering uit andere bronnen dan de portemonnee van het betrokken personeel. Uit een zogeheten 'pakketvergelijking' was gebleken dat het salaris van overheidsperoneel helemaal niet zo gunstig afstak bij de overige inkomens, soms was het zelfs slechter na al die extra kortingen de afgelopen jaren. Het kongres besloot dan ook bovenop de eis van 'gelijke behandeling met de marktsector' looneisen te stellen om de opgelopen achterstand terug te halen.

DE MUUR

Groot was de verwarring na de verkiezingsuitslag. De hoop was geweest om aan een kabinet met de PvdA erin een stevig eisenpakket te kunnen presenteren. Er zou dan op zich al meer onderhandelingsruimte zijn ontstaan, en ook mogelijke akties zouden met meer perspectief ter hand zijn genomen. Nu was het weer de muur, waar de AbvaKabo tegenop zou gaan lopen. Onderhandelingen, waar bij je kunt zeggen wat je wilt. Maar waar eigenlijk niet meer gebeurt van de zijde van de minister, dan het doen van enkele mededelingen over het regeringsbeleid. Die minister werd Van Dijk, en zijn beleid stond duidelijk in het regeerakkoord. Massa-ontslagen bij de overheden, door kortingen op begrotingen van ministeries, provincies en gemeenten, en versterkt doorzetten van privatiseringsprojecten. Geen verdergaande ATV, en toch de salarissen bevroren houden. De AVB-onderhandelingen over 1986 (uiteindelijk pas in augustus gevoerd...) liepen al snel kapot. Hierop zijn de betrokken bonden naar de Advies- en Arbitragekommissie-Albeda gestapt voor een adviesuitpraak. Niet omdat Van Dijk zich daar iets aan gelegen zou laten liggen. Maar mede omdat de rechter akties bij voorbaat zou hebben verboden, wanneer niet ook dit (nieuwe) onderdeel van het onderhandelings- en overlegpad zou zijn bewandeld.

In de inmiddels verschenen Miljoenennota wordt nog duidelijker waar

THEMA - OVERHEID EN AFBRAAK VAN DE TOEKOMST

Solidariteit

dit kabinet heen wil. De plannen zijn om:

- zevenhonderd miljoen gulden te besparen door de salarissen bevroren en het vakantiegeld op slechts zeveneneenhalf procent te houden;
- vijfhonderd miljoen gulden te stelen uit de kas van het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, geld wat met premies bijeen gespaard is;
- de jongeren in dienst van de overheid extra te pakken (verhoging 'vakvolwassen' leeftijd van 21 naar 23 jaar; zakgeld voor bedrijfsleerlingen; en verlaging salarissen met tien procent);
- de vaste periodieken af te schaffen, door deze te koppelen aan disciplinerende beoordelingsmethoden;
- met gerichte reorganisaties ('afslankingen' en 'burokratiekortingen') duizenden arbeidsplaatsen te schrappen;
- op de gezondheidszorg zeshonderd miljoen te bezuinigen en delen van de bejaardenzorg, het onderwijs en de welzijnssector geheel op te heffen.

Ten koste van de uitkeringsgerechtigden (daling premies) en gegeven de voorspelde prijsdaling (zo'n anderhalf procent) volgens de sterk geschoonde prijsindex, wil de regering het doen voorkomen dat desalniettemin de koopkracht gehandhaafd zal blijven. Enkele tientallen miljoenen worden er tegenaan gegooid om de hoger gesalarieerde ambtenaren 'wat' toe te stoppen, opdat ze niet overstappen naar het bedrijfsleven. Jan-met-de-bezem wordt hier niet beter van.

AKTIES EN EEN FNV-STRATEGIE

De AbvaKabo staat aldus met de rug tegen de muur. In november volgen de AVB-onderhandelingen 1987. Hier kan weinig tot niets van verwacht worden. Op de afgelopen bondsraadsvergadering is al groen licht gegeven voor acties van de leden in het sociaal-kultureel werk. Eind oktober buigt de bondsraad zich over de te volgen strategie rond het AVB-gebeuren. Evenals eerder de samenwerkende bonden van overheidspersoneel (ACOP) in hun reactie op de Miljoenennota, sluit ook het bondsbestuur van de AbvaKabo in een circulaire over het AVB-beleid acties niet uit. Letterlijk staat er: 'AbvaKabo blijft strijden voor behoud van werk en koopkracht van haar leden. Wij sluiten bij handhaving van dit kabinetsbeleid een hernieuwde

konfrontatie met deze overheid als werkgever zeker niet uit. Het is daarom zaak, dat AbvaKabo in samenwerking met ACOP en FNV, de komende maanden eendrachtig tracht deze regeringsvoorstellen te wijzigen, waarbij de inzet van middelen en menskracht evenredig moet kunnen zijn aan ons eisenpakket. Wij rekenen op uw inzet daarbij! 'Niet alleen een nuchtere konstatering dat de houding van Van Dijk de AbvaKabo voor het blok zet: de kop laten hangen en dan ook laten afhaken - of opnieuw naar harde actiemiddelen grijpen. Tegelijk ook een roep om solidariteit in tenminste FNV-verband. Want in 1983 liet die solidariteit zeer te wensen over, hetgeen er mede toe heeft geleid dat die acties Lubbers niet ten val hebben gebracht. Een goed doordachte strategie, waarbij met goed voorbereide en elkaar opvolgende acties in verschillende sectoren een ingrijpen van de rechter kan worden tegengegaan. En een gezamenlijke strategie, van de gehele FNV, en maatschappelijke organisaties die evenzeer de klappen van dit regeringsbeleid hard oplopen. Dat kan perspectief geven op succesvolle actie in 1987. De AbvaKabo zal zich daaraan zeker niet onttrekken.

OSKAR VAN RIJSWIJK
Kaderlid AbvaKabo
Amsterdam